

POSTANOWIENIE

Dnia 13 grudnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie skargi K. M. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 19 kwietnia 2016 r., sygn. akt V Ca [...],
wydanego w sprawie
z powództwa K. M.
przeciwko Bankowi [...] S.A. z siedzibą w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 grudnia 2018 r.,

1) odrzuca skargę,

**2) zasądza od skarżącej K. M. na rzecz
pozwanego Banku [...] S.A. z siedzibą
w W. kwotę 257 (dwieście pięćdziesiąt siedem) zł
tytułem zwrotu kosztów postępowania przed Sądem
Najwyższym.**

UZASADNIENIE

Skarżąca K. M., na podstawie art. 424¹ § 1 k.p.c., domagała się stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 19 kwietnia 2016 r. (sygn. akt V Ca [...]) wydanego w sprawie o zapłatę. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem została wniesiona w dniu 13 kwietnia 2018 r.

W uzasadnieniu wniesionego środka zaskarżenia skarżąca powołała się na naruszenie przez Sąd Okręgowy licznych przepisów prawa materialnego i procesowego. W zakresie naruszenia przepisów prawa procesowego skarżąca wskazała na uchybienia art. 365 § 1, art. 321 § 1, art. 233 § 1, art. 840, art. 786² § 1 i 2 oraz art. 389²² k.p.c., podnosząc jednocześnie, że ich wystąpienie miało istotny wpływ na rozstrzygnięcie Sądu drugiej instancji. Natomiast w zakresie naruszenia przepisów prawa materialnego skarżąca powołała się na naruszenie art. 1, art. 2 i art. 10 prawa wekslowego, art. 5, art. 96 i art. 97 prawa bankowego oraz art. 65, art. 415 i art. 876 poprzez ich błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku jest nadzwyczajnym środkiem prawnym pozwalającym na zakwestionowanie orzeczeń, których wydanie stało się źródłem szkody, a które równocześnie pozostają w oczywisty i rażący sposób sprzeczne z prawem. Podstawę uwzględnienia skargi stanowić może wadliwość orzeczenia o zasadniczym i ewidentnym charakterze, nie zaś każdy, nawet marginalny czy wątpliwy, wypadek jego sprzeczności z prawem (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 października 2014 r., V CNP 15/14, nie publ. oraz z dnia 16 czerwca 2015 r., IV CNP 72/14, nie publ.). Równocześnie, skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku posiada ściśle określony cel - służąc uzyskaniu prejudykatu w rozumieniu art. 417¹ § 2 k.c., niezbędnego do dochodzenia odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa w odrębnym postępowaniu.

Zarysowana powyżej szczególna funkcja skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia w polskim systemie prawa determinuje postrzeganie tego środka zaskarżenia jako środka prawnego o ściśle sformalizowanym charakterze. Wiąże się to z kreowaniem po stronie podmiotów skarżących obowiązku ścisłego wykazania przesłanek dopuszczalności skargi określonych w art. 424¹ § 1 k.p.c. oraz spełnienia wymagań wyróżnionych w art. 424⁵ § 1 k.p.c. Skarga o stwierdzenie niezgodności prawomocnego orzeczenia z prawem powinna zatem zawierać oznaczenie orzeczenia, od którego została wniesiona ze wskazaniem w jakiej części zostało zaskarżone, przytoczenie jej podstaw i ich uzasadnienie, wskazanie przepisu prawa, z którym orzeczenie to jest niezgodne, uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy, wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe oraz wnioszek o stwierdzenie niezgodności orzeczenia z prawem. Zachowanie powyższych wymagań konstrukcyjnych skargi podlega przy tym badaniu przez Sąd Najwyższy przy wniesieniu skargi, zaś uchybienie tym wymaganiom nie podlega sanowaniu i skutkuje odrzuceniem skargi *a limine* (art. 424⁸ § 1 k.p.c.). Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie wyjaśnił jednocześnie, iż powyższe wymagania konstrukcyjne powinny być spełnione w sposób kumulatywny, a nadto że każde z nich ma charakter samoistny i powinno być spełnione samodzielnie, niezależnie od innych (por. m.in. postanowienia: z dnia 20 lipca 2005 r., IV CNP 1/05, nie publ. oraz z dnia 7 sierpnia 2012 r., III CNP 14/12, nie publ.).

Uwzględniając powyższe stwierdzić należy, że nie zostało spełnione przez skarżącą wymaganie określone w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c.; tj. wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Dążąc do realizacji powyższego wymogu formalnego w uzasadnieniu wniesionego środka zaskarżenia wskazano, że w odniesieniu do wyroku Sądu Okręgowego z dnia 19 kwietnia 2016 r. nie zachodziły podstawy do wniesienia skargi o wznowienie postępowania, a także, iż w sprawie występowała niedopuszczalność skargi kasacyjnej ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia (art. 398² § 1 pkt 1 k.p.c.). Ponadto w skardze podniesiono,

że skarżąca skorzystała ze wszystkich środków procesowych służących zakwestionowaniu orzeczeń wydanych w sprawie, czego wyrazem było wniesienie przez nią apelacji od wyroku Sądu pierwszej instancji (s. 3 skargi). Zawarte w uzasadnieniu skargi stanowisko skarżącej w kwestii dopuszczalności wzruszenia orzeczenia objętego zaskarżeniem pomija jednak okoliczność, iż w dniu 3 kwietnia 2018 r., a więc przed wniesieniem skargi, do polskiego systemu prawnego wprowadzono kolejny nadzwyczajny środek zaskarżenia, tj. skargę nadzwyczajną, której celem jest eliminacja prawomocnych orzeczeń naruszających zasady lub wolności i prawa człowieka i obywatela określone w Konstytucji albo w sposób rażący naruszających prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie (art. 89 i nast. ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, Dz. U. z 2018 r., poz. 5 ze zm.). Ze względu na to, że uwzględnienie skargi nadzwyczajnej - zgodnie z art. 398¹⁵ i 398¹⁶ k.p.c. w związku z art. 95 ustawy o Sądzie Najwyższym - prowadzi do uchylenia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania albo do uchylenia zaskarżonego orzeczenia i orzeczenia na nowo co do istoty sprawy, a więc do eliminacji przyczyny „szkody judykacyjnej”, to dla spełnienia wymagania określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. koniecznym było również wykazanie przez skarżącą we wniesionym środku zaskarżenia, że wzruszenie zaskarżonego wyroku nie jest możliwe w wyniku wniesienia skargi nadzwyczajnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 30 sierpnia 2018 r., III CNP 9/18, nie publ. oraz z dnia 6 listopada 2018 r., II CNP 17/18, nie publ.).

Wobec stwierdzenia, że skarżąca nie wskazała i tym samym także nie wykazała, iż nie było i nie jest dopuszczalne wzruszenie zaskarżonego orzeczenia poprzez wykorzystanie instytucji skargi nadzwyczajnej uznać należało, że nie zostało spełnione wymaganie określone w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., a tym samym wniesiona skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia podlega odrzuceniu na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.

W przedmiocie kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym zainicjowanego wniesioną skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, na stosowny wniosek zawarty w odpowiedzi na skargę, orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99, 391 § 1, 398²¹ i 424¹²

k.p.c. oraz w związku z przepisami § 15 w zw. z § 10 ust. 5 pkt 2 oraz § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 265).

jw